

NGŨ VĂN 8

VĂN BẢN: BÀN LUẬN VỀ PHÉP HỌC

(Luận học pháp)

Nguyễn Thiếp

A. Nội dung văn bản:

* Tóm tắt văn bản:

Bàn về phép học là một bài tấu Nguyễn Thiếp gửi lên vua nhằm nói lên mục đích chân chính của việc học: học để làm người. Tác giả đưa ra quan điểm và phương pháp học đúng đắn: việc học phải bắt đầu từ những kiến thức cơ bản, có tính chất nền tảng, tuân tự tiến từ thấp lên cao, học rộng hiểu sâu, biết tóm lược những điều cơ bản, cốt yếu nhất. Bên cạnh đó học phải kết hợp với hành. Học không chỉ để biết mà còn để làm. Điều đó sẽ thúc đẩy đất nước có nhiều nhân tài, chế độ vững mạnh, quốc gia hưng thịnh.

B. Tìm hiểu tác phẩm

1. Tác giả

- Nguyễn Thiếp (1723-1804) người đương thời gọi là La Sơn Phu Tử, quê ở Hà Tĩnh
- Ông là người “thiên tư sáng suốt, học rộng hiểu sâu”

2. Tác phẩm

a, Hoàn cảnh sáng tác:

- Nguyễn Thiếp làm quan dưới thời Lê rồi về dạy học . Khi Quang Trung xây dựng đất nước đã viết thư mời ông giúp dân giúp nước về văn hóa, giáo dục. Vì vậy, tháng 8 năm 1791, Nguyễn Thiếp đã dâng lên vua bản tấu này.
- Văn bản trích từ bài tấu của Nguyễn Thiếp gửi lên vua Quang Trung

b, Bố cục : 3 phần

- Phần 1: Từ đầu → bị thất truyền: Mục đích chân chính của việc học
- Phần 2: Tiếp → xin chớ bỏ qua: Bàn luận về cách học

- Phần 3: Còn lại: Tác dụng của việc học.

c, Thể loại: Tấu – là thể văn của bề tôi, thần dân gửi lên vua chúa để trình sự việc, ý kiến, đề nghị.

d, PTBD: nghị luận

e, Giá trị nội dung:

Bài tấu giúp ta hiểu được mục đích của việc học là để làm người có đạo đức, có tri thức, góp phần xây dựng đất nước chứ không phải học để cầu danh lợi. Học tốt phải có phương pháp học đặc biệt học phải đi đôi với hành.

f, Giá trị nghệ thuật:

- Bài tấu có cách lập luận chặt chẽ, lí lẽ rõ ràng
- Ngôn ngữ giản dị, rõ ràng, ý tứ bộc lộ trực tiếp giàu sức thuyết phục

C. Đọc hiểu tác phẩm

1. Mục đích chân chính của việc học.

- Mục đích chân chính của việc học là: học để làm người
- Khái niệm học được giải thích bằng hình ảnh so sánh, học để biết rõ đạo
- Đạo dạy người ta về mối quan hệ trong gia đình, xã hội .

2. Phê phán lối học lệch lạc, sai trái.

- Tác giả phê phán lối học sai trái:
- + Học hình thức: chỉ học thuộc câu chữ không hiểu nội dung
- + Học cầu danh lợi: học để có danh tiếng, lợi lộc
- Tác hại: vua chúa tầm thường, thần nịnh nọt → nước mất, nhà tan

3. Quan điểm và phương pháp học:

- Quan điểm học:
- + Việc học phải được phổ biến rộng khắp
- + Mở thêm nhiều trường, mở rộng thành phần người học

+ Tạo điều kiện thuận lợi cho người học

- Phương pháp học:

+ Học tuần tự tiến lên

+ Học rộng, nghĩ sâu, biết tóm lược những điều cơ bản.

+ Học đi đôi với hành. Đây là mục đích cuối cùng của việc học

⇒ Quan điểm, phương pháp học tập đúng đắn → bồi dưỡng được nhân tài, lập công giúp nước.

⇒ Thể hiện thái độ đề cao tác dụng của việc học chân chính, tin tưởng và kỳ vọng về tương lai của đất nước.

D. Sơ đồ tư duy

